

รายงานผลการดำเนินโครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นเพื่อ
ขยายตลาดภูมิปัญญา
ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สกุลลิขเรศสีมา
ผู้รับผิดชอบ
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กันยายน 2565

QR Code
File รูปเล่มรายงาน

คำนำ

โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จัดทำขึ้นเพื่อ 1) พัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและเพื่อขยายตลาดภูมิปัญญา 2) เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกก เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและตลาดภูมิปัญญา 3) เพื่อพัฒนาตราสินค้าชุมชน กลยุทธการตลาดและบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายและผลิตภัณฑ์จากกก

โดยดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ มีการประชุมระดมสมองเพื่อพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่มีการผลิตมาต่อเนื่องก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นจากความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ที่มีตรงตามความต้องการของตลาด และมีความหลากหลายของสาย สีของผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนมากที่สุด

ส่งผลให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และความต้องการของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม ชุมชนได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและได้สร้างอาชีพเสริมจากการเข้าร่วมกิจกรรม

ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา คณาจารย์และนักศึกษา หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ หลักสูตรสาขาวิชาการตลาด หลักสูตรสาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ และหลักสูตรสาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทำให้การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายครบถ้วนทุกประการ ส่งผลให้เกิดประโยชน์กับชุมชน ดังนี้

1. ประชาชนในพื้นที่บ้านฝาง ตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ได้ตราสินค้าชุมชน และผลิตภัณฑ์ของใช้หรือของที่ระลึก ที่เป็นอัตลักษณ์ มีความหลากหลายทันสมัย เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค มียอดขายเพิ่มขึ้นทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10

2. ประชาชนในพื้นที่บ้านฝาง ตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา สามารถสร้างรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ผ่านตลาดออนไลน์ ลดปัญหาการว่างงานจากสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งมีผลกระทบทางเศรษฐกิจเกิดการเลิกจ้างงาน

3. ประชาชนพื้นที่ใกล้เคียงในตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 9 หมู่บ้าน ที่มีปัญหาว่างงานในสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ จากผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ได้ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำแผนกลยุทธ์ทางการตลาดแบบออนไลน์ ทำให้สร้างรายได้ต่อไป และสามารถนำวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นมาพัฒนาบรรจุภัณฑ์ได้

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สกกุลิขเรศสีมา)

เดือน กันยายน พ.ศ. 2565

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ชื่อโครงการ	1
1.2 งบประมาณ	1
1.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบ	1
1.4 ความเชื่อมโยงกับแผนในระดับต่างๆ	1
1.5 หลักการและเหตุผล	2
1.6 วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
1.7 เป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จ	3
1.8 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์	3
1.9 พื้นที่ดำเนินการ	3
บทที่ 2 รายละเอียดการดำเนินงาน	
2.1 กิจกรรมที่ดำเนินการ	4
2.2 ผลผลิตจากการดำเนินโครงการ	5
2.3 ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ	5
2.4 ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดกรอบการดำเนินงาน TOR	5
2.5 หน่วยงาน/เครือข่ายที่ร่วมดำเนินโครงการ	5
2.6 จำนวนองค์ความรู้/ชุดความรู้ที่นำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น	6
2.7 จำนวนรายวิชาที่มีการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	10
บทที่ 3 สรุปผลการดำเนินงาน	
3.1 สรุปผลการดำเนินงาน	11
3.2 องค์ความรู้ นวัตกรรมที่เกิดจากการดำเนินโครงการ	12
3.3 ปัญหาอุปสรรค	12
3.4 ข้อเสนอแนะ	12
ภาคผนวก	
ก. ภาพกิจกรรม	13

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ชื่อโครงการ

โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นเพื่อขยายตลาดภูมิปัญญา

1.2 งบประมาณ

200,000 บาท

1.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้รับผิดชอบ รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สกุลลิขเรศสีมา

เบอร์โทรศัพท์ 0818768046 อีเมล Lakkhana.s@nrru.ac.th

1.4 โปรดระบุความเชื่อมโยงกับแผนในระดับต่างๆ

1.4.1 ยุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น

1.4.2 เป้าหมายการดำเนินงานโครงการร่วมกัน 8 ด้าน

1. โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นเพื่อขยายตลาดภูมิปัญญาพัฒนาคุณภาพชีวิต และยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

1.4.3 โครงการบริบทตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (พ.ศ. 2562-2565)

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การสร้างมูลค่าเพิ่มจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1.4.4 ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1.4.5 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

การท่องเที่ยว

1.4.6 แผนปฏิรูปประเทศ

ด้านเศรษฐกิจ

1.4.7 กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

1. เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

1.5 หลักการและเหตุผล

จากกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ส่วนแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “เป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์มีคุณภาพ มีสมรรถนะและเป็นสถาบันหลักที่บูรณาการองค์ความรู้สู่นวัตกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ” โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น โดยการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เนื่องด้วยสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในหลากหลายประเด็น ชุมชนท้องถิ่นจำเป็นต้องได้รับองค์ความรู้ที่ถูกต้องในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

บ้านฝาง หมู่ที่ 1 ตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี อยู่ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 3 กิโลเมตร มีประชากร 180 หลังคาเรือน บ้านฝาง คือ ชุมชนที่อบอุ่นไปด้วยมนต์เสน่ห์ ทางวัฒนธรรม มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย และมีธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ แต่เดิมมีชื่อเรียกว่า “บ้านบำพรานหนัง” มาจากอาชีพนายพรานล่าสัตว์ขายหนังของบรรพบุรุษ และเพี้ยนมาเป็นบ้านฝางดังในปัจจุบัน ความเชื่อ ความศรัทธา ของคนในชุมชนก่อเกิดเป็นประเพณีสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีและหาได้เพียงแห่งเดียวในประเทศไทยนั่นคือ ประเพณีแห่นางด้ง พิธีกรรมทำนายฝน จากนางด้ง หรือนางฟ้าแห่งความอุดมสมบูรณ์

จากการเป็นหมู่บ้าน OTOP นวัตวิถีดังกล่าว นอกจากวัฒนธรรมประเพณี สถานที่สำคัญ อาหารพื้นถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ เพื่อการท่องเที่ยวแล้ว ผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย สวยงาม มีความทันสมัย เป็นที่นิยมของผู้บริโภค ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะดึงดูดให้ผู้คนอยากไปท่องเที่ยว และจับจ่ายใช้สอยผลิตภัณฑ์ดังกล่าว จึงมีส่วนที่จะทำให้มีการยกระดับรายได้ของประชาชนในพื้นที่ให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความยั่งยืนต่อไป จากสถานการณ์โควิด-19 และปัญหาภาวะเศรษฐกิจ ทำให้ส่งผลกระทบต่อประชาชนในหมู่บ้านฝางเช่นกัน มีการเลิกจ้างงาน และบัณฑิตจบใหม่ยังไม่มีการทำงาน ดังนั้นการส่งเสริมเพื่อให้มีการยกระดับรายได้ มีการสร้างงานก็มีความสำคัญและจำเป็นที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้อีกประการ

หลักสูตรสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งมีการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะประดิษฐ์ ด้านเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ด้านของที่ระลึก มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีเครือข่ายที่จะสามารถช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น โดยเฉพาะหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านฝางที่มีความต้องการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าเป็นที่นิยมมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืนต่อไป

1.6 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) พัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและเพื่อขยายตลาดภูมิปัญญา
- 2) เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกก เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและตลาดภูมิปัญญา
- 3) เพื่อพัฒนาตราสินค้าชุมชน กลยุทธ์การตลาดและบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายและผลิตภัณฑ์จากกก

1.7 เป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดเป้าหมาย (Outputs)

ผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1.จำนวนแบบทอลายเสื่อกก และจำนวนแบบผลิตภัณฑ์จากกก ผลิตภัณฑ์ของใช้และของที่ระลึก	ผลิตภัณฑ์	2 / 100
2.จำนวนผลิตภัณฑ์แบบ Hand Made จากผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ผ้ามัดย้อม ผลิตภัณฑ์ของใช้และของที่ระลึก	ผลิตภัณฑ์	3/100
3.จำนวนตราสินค้าชุมชน/จำนวนกลยุทธ์ทางการตลาดแบบออนไลน์/จำนวนบรรจุภัณฑ์ จำนวน 400 ชิ้น	เว็บเพจ	1/1/400 ชิ้น

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcomes)

ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1.แบบผลิตภัณฑ์ของใช้หรือของที่ระลึกที่เป็นอัตลักษณ์มีกลยุทธ์ทางการตลาดทำให้อุดขายเพิ่มมากขึ้น	ร้อยละ	30
2.ประชาชนในพื้นที่บ้านฝางตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลายจังหวัดนครราชสีมา มีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	10
3.ประชาชนที่ว่างงานในพื้นที่เป้าหมายเข้าถึงช่องทางการตลาด ทำให้มีรายได้แก้ปัญหาการว่างงานได้	ร้อยละ	5

1.8 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์

1. ประชาชนหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านฝาง ตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 คน
2. คณาจารย์และบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 12 คน
3. นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ และหลักสูตรสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ สาขาวิชาการตลาด จำนวน 15 คน

1.9 พื้นที่ดำเนินการ

บ้านฝาง ตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

บทที่ 2

รายละเอียดการดำเนินงาน

2.1 กิจกรรมที่ดำเนินการ

กิจกรรมภายใต้โครงการการมีทั้งสิ้น 3 กิจกรรม รายละเอียด ดังนี้

กิจกรรม	กระบวนการดำเนินงาน
ถ่ายทอดองค์ความรู้ฝึกปฏิบัติการออกแบบการทอลายเสื่อกก และออกแบบผลิตภัณฑ์จากกก	<ol style="list-style-type: none"> 1.ออกแบบการทอลายจากกก และออกแบบผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกเพื่อการท่องเที่ยว โดยปฏิบัติการมีส่วนร่วมของคณาจารย์และนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ 2.ออกแบบการทอลายจากกกและออกแบบผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก 3.ประสานนัดวันในการลงพื้นที่จัดการกิจกรรม 4.จัดทำหนังสือเชิญกลุ่มอาชีพจากกก /5.จัดทำคำสั่งไปราชการ 6.จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ /7.จัดกิจกรรมตามกำหนดการ 8.ฝึกปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 9.แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติตามรูปแบบให้ได้ร่วมกันพัฒนา 10.สรุปผลการจัดกิจกรรม
ถ่ายทอดองค์ความรู้ฝึกปฏิบัติการตัดเย็บผลิตภัณฑ์แบบ Hand Made	<ol style="list-style-type: none"> 1.ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ตัดเย็บด้วยมือ (แบบ Hand Made) โดยปฏิบัติการมีส่วนร่วมของคณาจารย์และนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ 2.จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่ตัดเย็บด้วยมือ (แบบ Hand Made) 3.ประสานนัดวันในการลงพื้นที่จัดกิจกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว จาก ผ้าฝ้าย และผ้าขาวม้า 4.จัดทำหนังสือเชิญกลุ่มอาชีพผ้า /5.จัดทำคำสั่งไปราชการ 6.จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ /7.จัดกิจกรรมตามกำหนดการ 8.ฝึกปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 9.แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติตามรูปแบบให้ได้ร่วมกันพัฒนา 10.สรุปผลการจัดกิจกรรม
ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการตลาดและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์เพื่อวางจำหน่าย และจัดตราสินค้าชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1.ออกแบบขนาดบรรจุภัณฑ์ และป้ายราคา โดยปฏิบัติการมีส่วนร่วมของคณาจารย์และนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ 2.จัดทำต้นแบบบรรจุภัณฑ์ และป้ายราคา 3.ประสานนัดวันในการลงพื้นที่จัดกิจกรรมการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ 4.จัดทำหนังสือเชิญกลุ่มอาชีพผ้า /5.จัดทำคำสั่งไปราชการ 6.จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ /7.จัดกิจกรรมตามกำหนดการ 8.ฝึกปฏิบัติการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ 9.แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติตามรูปแบบให้ได้ร่วมกันพัฒนา 10.สรุปผลการจัดกิจกรรม/ยื่นจดตราสินค้าชุมชน

2.2 ผลผลิตจากการดำเนินโครงการ (Output)

ตัวชี้วัดเป้าหมาย (Outputs)

ผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1.จำนวนแบบทอลายเสื่อกก และจำนวนแบบผลิตภัณฑ์จากกก ผลิตภัณฑ์ของใช้และของที่ระลึก	ผลิตภัณฑ์	2 / 100
2.จำนวนผลิตภัณฑ์แบบ Hand Made จากผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ผ้ามัดย้อม ผลิตภัณฑ์ของใช้และของที่ระลึก	ผลิตภัณฑ์	3/100
3.จำนวนตราสินค้าชุมชน/จำนวนกลยุทธ์ทางการตลาดแบบออนไลน์/จำนวนบรรจุภัณฑ์ จำนวน 400 ชิ้น	เว็บเพจ	1/1/400 ชิ้น

2.3 ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcomes)

ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1.แบบผลิตภัณฑ์ของใช้หรือของที่ระลึกที่เป็นอัตลักษณ์มีกลยุทธ์ทางการตลาดทำให้อุดขายเพิ่มมากขึ้น	ร้อยละ	30
2.ประชาชนในพื้นที่บ้านฝาผนังตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลายจังหวัดนครราชสีมา มีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	10
3.ประชาชนที่ว่างงานในพื้นที่เป้าหมายเข้าถึงช่องทางการตลาด ทำให้มีรายได้แก้ปัญหาการว่างงานได้	ร้อยละ	5

2.4 ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดกรอบการดำเนินงาน TOR

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
2	1	1.กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ฝึกปฏิบัติการออกแบบการทอลายเสื่อกก และออกแบบผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก ทำลายเสื่อกกเพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ได้จำนวน 2 ลาย
2	2	2.กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ฝึกปฏิบัติการตัดเย็บผลิตภัณฑ์แบบ Hand Made จากผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ผ้ามัดย้อม ได้ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น จำนวน 2 แบบ
1	3	3.กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้การออกแบบตราสินค้าชุมชน ฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนกลยุทธ์ทาง การตลาดแบบออนไลน์ การสร้างเว็บเพจ และบรรจุภัณฑ์

2.5 หน่วยงาน/เครือข่ายที่ร่วมดำเนินโครงการ (ระบุนรายชื่อหน่วยงาน)

สมาชิกกลุ่มอาชีพหมู่บ้านฝาผนัง ต.เมืองพะไล อ.บัวลาย จ.นครราชสีมา

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

2.6 จำนวนองค์ความรู้/ ชุดความรู้ที่นำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น (ระบุว่าเรื่องอะไรบ้าง)

1.องค์ความรู้ฝึกปฏิบัติการออกแบบการทอลายเสื่อกก และออกแบบผลิตภัณฑ์จากกก จำนวน 2 ลาย

การออกแบบลายเป็นกิจกรรมในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากกลุ่มบ้านฝางยังมีผลิตภัณฑ์ที่ไม่หลากหลายเท่าที่ควร ทางผู้ออกแบบจึงได้นำวัตถุดิบที่เป็นปัจจัยหลักที่มีอยู่ในชุมชนมาคัดสรรทั้งเรื่องของสีและลวดลายที่สามารถนำไปสู่ขั้นตอนของการออกแบบ และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของหมู่บ้านฝางผั่ง ผ่านการกลั่นกรองนำหลักคิดของการออกแบบโดยใช้ทฤษฎีของ นวลน้อย บุญวงศ์ (2539)

1. ลายที่เป็นเอกลักษณ์ และดึงดูดสายตาด้วยลักษณะรูปทรงที่น่าสนใจ (Eye Appeal)
2. สมองประโยชน์ใช้สอยได้ครบถ้วนชัดเจน (Function)
3. สร้างขึ้นอย่างถูกต้องให้ความแข็งแรงทนทานต่อการใช้งาน (Construction)
4. มีราคาเหมาะสม (Price)

ในกระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้แบ่งการทำงานออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. ลักษณะรูปทรง (Form)

กำหนดข้อพิจารณาในด้าน

- การจัดองค์ประกอบ (Composition)
- ลักษณะของตัวผลงาน (Modeling)
- การรวมให้เป็นหนึ่งเดียว (Integration)
- สัดส่วน (Proportion)

2. ลักษณะพื้นผิว (Surface)

กำหนดหัวข้อการพิจารณาในด้าน

- วัสดุ (Material)
- ลวดลายและการประดับ (Pattern and Ornament)
- สี (Color)
- ผิวสัมผัส (Texture)
- การแต่งผิว (Finish)

3. การสร้าง (Construction)

กำหนดหัวข้อการพิจารณาในด้าน

- ความเป็นงานฝีมือ (Craftsmanship)
- รูปร่างพื้นฐาน (Basic Body)
- การแสดงออกในการใช้วัสดุ (Expressive Use of Materials)
- เทคโนโลยี (Technology)

4. การใช้งาน (Utility)

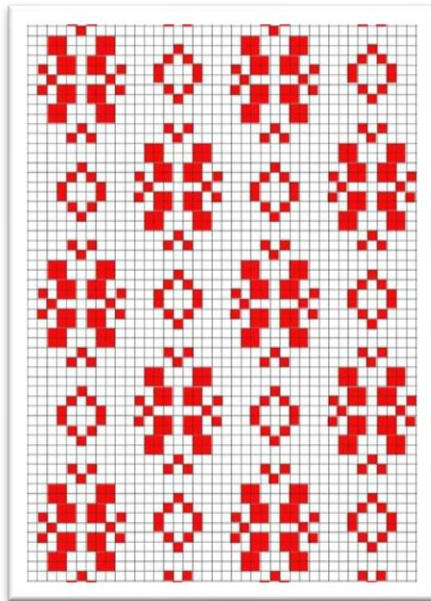
กำหนดหัวข้อการพิจารณาในด้าน

- ประโยชน์ใช้สอย (Function)
- ความประหยัด (Economy)
- การดูแลรักษา (Maintenance)

5. แนวความคิด

พิจารณาลักษณะของวัสดุ ลวดลาย สีส้น และรูปแบบของผลิตภัณฑ์

เมื่อนำแบบที่ได้มาขึ้นรูปแล้ว จะสามารถกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมในชิ้นงานได้ง่ายขึ้น

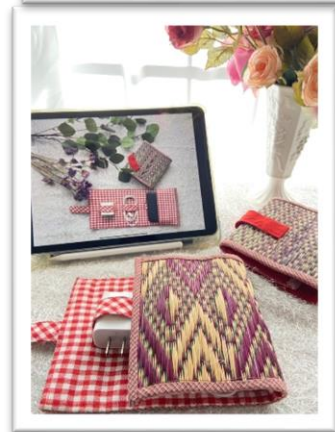
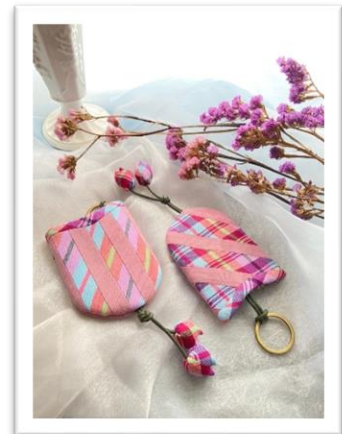
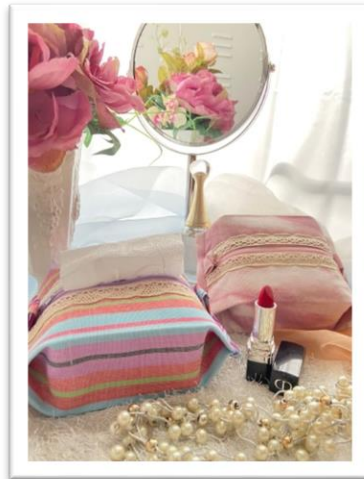
ลายดอกบัวแดง

ลายดอกตัว

2.องค์ความรู้ฝึกปฏิบัติการตัดเย็บผลิตภัณฑ์แบบ Hand Made

จากดีไซน์แบบของผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำมาใช้งานได้และเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดเล็ก เพื่อให้จำหน่ายได้ง่ายยิ่งขึ้น ด้วยราคาและขนาดที่เล็กกะทัดรัด โดยการตัดเย็บจากฝ้ายและผ้าขาวม้า นำมาสู่การสร้างแบบ โดยการเลือกไซส์ที่พอเหมาะกับงานเทศกาลต่างเช่น การมงคลสมรส งานบวช ของที่ระลึกในงานต่างๆ ของฝาก ของขวัญตามเทศกาล และเก็บไว้เป็นต้นแบบการคำนวณจำนวนผ้าและเสื่อกกตามแบบ ก่อนการตัดเย็บต้องนำผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้าไปทำการแช่น้ำ และ ผึ่งให้แห้ง เพื่อไม่ให้เกิดการหดตัวของผ้าหลังการตัดเย็บ และอัดผ้ากาวเพื่อให้ผ้าไม่อ่อนตัว สามารถเย็บได้ง่าย

3.องค์ความรู้ด้านการตลาดและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์เพื่อวางจำหน่าย และจตตราสินค้าชุมชน การสำรวจบริบททั่วไปในด้านการตลาดและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

จากผลการดำเนินการสำรวจบริบททั่วไปในด้านการตลาดและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนบ้านฝ้าผ่นัง ต.บึงพะไล อ.บัวลาย จ.นครราชสีมา ส่วนใหญ่จะจัดจำหน่ายในศูนย์แสดงสินค้าของชุมชน ซึ่งจะมีลูกค้าที่เป็นนักท่องเที่ยวหรือกลุ่มผู้ที่เดินทางมาศึกษาดูงานในพื้นที่ และกลุ่มผู้บริโภคในชุมชน นอกจากนี้ยังมีการจัดจำหน่ายโดยการออกบูธงานแสดงสินค้าต่างๆ ทั้งใน และต่างจังหวัด แต่ในด้านการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์นั้นยังไม่เป็นที่แพร่หลาย เนื่องจากชุมชนยังขาดความรู้ในด้านการสื่อสารการตลาดและการตลาดออนไลน์ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากต่อการทำการตลาดในยุคปัจจุบัน ดังนั้นแล้ว จึงได้มีการจัดกิจกรรมอบรมพัฒนาความรู้เชิงปฏิบัติการการสื่อสารการตลาดและการตลาดออนไลน์ชุมชนบ้านฝ้าผ่นัง ต.บึงพะไล อ.บัวลาย จ.นครราชสีมาขึ้นเพื่อถ่ายทอดความรู้ และผลักดันให้ชุมชนสามารถนำไปใช้เป็นอีกหนึ่งช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

การอบรมพัฒนาความรู้เชิงปฏิบัติการการสื่อสารการตลาดและการตลาดออนไลน์ชุมชนบ้านฝ้าผ่นัง ต.เมืองพะไล อ.บัวลาย จ.นครราชสีมา

การอบรมพัฒนาความรู้เชิงปฏิบัติการการสื่อสารการตลาดและการตลาดออนไลน์ชุมชนบ้านฝ้าผ่นัง ต.เมืองพะไล อ.บัวลาย จ.นครราชสีมา ประกอบไปด้วยการอบรมหัวข้อ การสื่อสารการตลาด และการทำการตลาดออนไลน์ และได้มีการฝึกปฏิบัติสร้าง Facebook Fan page สำหรับใช้เป็นช่องทางขายและเป็นช่องทางการสื่อสารการตลาดออนไลน์ให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน ตลอดจนการฝึกถ่ายรูปลผลิตภัณฑ์ วิธีการสร้าง content และการโพสต์รูปผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=332908395685115&set=pb.100068978717122.-2207520000..>

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผู้ออกแบบได้มีการประยุกต์แนวทางในการออกแบบให้สอดคล้องกับตราสัญลักษณ์ โดยเน้นที่ความเหมาะสมในการผลิต เนื่องจากกลุ่มผู้ประกอบการเป็นกลุ่มขนาดเล็กจึงยังคงมีปัญหาในการจัดหางบประมาณในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่มีราคาสูง ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางในการดำเนินการโดยการออกแบบสติ๊กเกอร์ และแท็กห้อยเพื่อเป็นตราสัญลักษณ์ส่วนกลางของกลุ่ม เพื่อสร้างความเชื่อมโยงให้กับผลิตภัณฑ์ และสามารถประยุกต์ใช้กับกล่องสำเร็จรูปที่ทางกลุ่มมีศักยภาพในการจัดหาได้ในท้องตลาด เพื่อประโยชน์ใช้สอยในการผลิตใช้จำนวนมากในราคาที่ต่ำกว่า การออกแบบและจัดทำกล่องในรูปแบบเฉพาะ ทั้งนี้ผู้ออกแบบ ได้มีการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์เพื่อตอบโจทย์ในการจัดจำหน่ายใน 4 รูปแบบ ได้แก่ กล่องเฉพาะหน่วย และแบบกล่องผลิตภัณฑ์แบบ Gift Set ดังนี้

2.7 จำนวนรายวิชาที่มีการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น (ระบุว่าได้มีการบูรณาการกับการเรียน การสอนก็รายวิชา)

- หลักสูตรสาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ รายวิชาออกแบบบรรจุภัณฑ์
- หลักสูตรสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ รายวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์
- หลักสูตรสาขาวิชาการตลาด รายวิชาวางแผนการตลาด รายวิชาประชาสัมพันธ์

บทที่ 3
สรุปผลการดำเนินงาน

3.1 สรุปผล

เชิงปริมาณ (ให้ระบุเป็นข้อๆ)

ผลลัพธ์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1.แบบผลิตภัณฑ์ของใช้หรือของที่ระลึกที่เป็นอัตลักษณ์มีกลยุทธ์ทางการตลาดทำให้ยอดขายเพิ่มมากขึ้น	ร้อยละ	30
2.ประชาชนในพื้นที่บ้านฝางตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลายจังหวัดนครราชสีมา มีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	10
3.ประชาชนที่ว่างงานในพื้นที่เป้าหมายเข้าถึงช่องทางการตลาด ทำให้มีรายได้แก้ปัญหาการว่างงานได้	ร้อยละ	5

เชิงคุณภาพ (ให้ระบุเป็นข้อๆ)

ผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1.จำนวนแบบทอลายเสื้อก และจำนวนแบบผลิตภัณฑ์จากกก ผลิตภัณฑ์ของใช้และของที่ระลึก	ผลิตภัณฑ์	2 / 100
2.จำนวนผลิตภัณฑ์แบบ Hand Made จากผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ผ้ามัดย้อม ผลิตภัณฑ์ของใช้และของที่ระลึก	ผลิตภัณฑ์	3/100
3.จำนวนตราสินค้าชุมชน/จำนวนกลยุทธ์ทางการตลาดแบบออนไลน์/จำนวนบรรจุภัณฑ์ จำนวน 400 ชิ้น	เว็บเพจ	1/1/400 ชิ้น

สรุปในภาพรวมของการดำเนินโครงการ (ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ)

1. ประชาชนในพื้นที่บ้านฝาง ตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ได้ตราสินค้าชุมชน และผลิตภัณฑ์ของใช้หรือของที่ระลึก ที่เป็นอัตลักษณ์ มีความหลากหลายทันสมัย เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค มียอดขายเพิ่มขึ้นทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10

2. ประชาชนในพื้นที่บ้านฝาง ตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา สามารถสร้างรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ผ่านตลาดออนไลน์ ลดปัญหาการว่างงานจากสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งมีผลกระทบทางเศรษฐกิจเกิดการเลิกจ้างงาน

3. ประชาชนพื้นที่ใกล้เคียงในตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 9 หมู่บ้าน ที่มีปัญหาว่างงานในสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ จากผลกระทบสถานการณ์โควิด-19 ได้ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการทำแผนกลยุทธ์ทางการตลาดแบบออนไลน์ ทำให้สร้างรายได้ต่อไป และสามารถนำวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นมาพัฒนาบรรจุภัณฑ์ได้

3.2 องค์ความรู้ นวัตกรรมที่เกิดจากการดำเนินโครงการ

1. จำนวนลวดลายเสื้อกทที่เป็นอัตลักษณ์
2. จำนวนผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ที่สวยงาม ทันสมัย
3. จำนวนผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเสื้อกท
4. แปรนด์
5. จำนวนบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา

3.3 ปัญหาอุปสรรค

จากการเป็นหมู่บ้าน OTOP นวัตกรรมดังกล่าว นอกจากวัฒนธรรมประเพณี สถานที่สำคัญ ผ้าพื้นถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ เพื่อการท่องเที่ยวแล้ว ผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย สวยงาม มีความทันสมัย เป็นที่นิยมของผู้บริโภค ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะดึงดูดให้ผู้คนอยากไปท่องเที่ยว และจับจ่ายใช้สอยผลิตภัณฑ์ดังกล่าว จึงมีส่วนที่จะทำให้มีการยกระดับรายได้ของประชาชนในพื้นที่ให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความยั่งยืนต่อไป และจากสถานการณ์โควิด-19 และปัญหาภาวะเศรษฐกิจ ทำให้ส่งผลถึงประชาชนในหมู่บ้านผาผนัง เช่นกัน มีการเลิกจ้างงาน และบัณฑิตจบใหม่ยังไม่มีการทำงาน ดังนั้นจึงมีความสำคัญใน การส่งเสริมอาชีพอิสระอื่น ๆ ที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ อีกประการ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงที่ประสบปัญหาเช่นเดียวกัน ได้ฝึกอบรมอาชีพด้วย

3.4 ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและส่งเสริมอาชีพอิสระเพื่อยกระดับรายได้หมู่บ้านผาผนัง ตำบลเมืองพะไล อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้มีความหลากหลายและเป็นทางเลือกของผู้บริโภค
2. ผลิตภัณฑ์ด้านอาหารและการแปรรูปวัตถุดิบที่มีในพื้นที่ เพื่อช่วยส่งเสริมให้ประชาชนรายได้เพิ่มขึ้น ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณ เพราะเป็นรายได้ระยะสั้นๆ และการบริโภคอาหารมีตลอดเวลา
3. ควรมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่อื่นๆ ที่มีความต้องการของตลาดให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

กิจกรรมการทำลายเสื้อก

กิจกรรมการตัดเย็บ และการวัดขนาดผ้าและเสื้อก

กิจกรรมการตลาด

